

FELADATMEGOSZTÁS A CSALÁDBAN

MIT TEGYEK, HOGY OTTHON KÖNNYEBB LEGYEN
MINDENKINEK?

ÉN ÉS A VILÁG

A modul szerzője:
Szabolcs Csilla

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangelés, a feldolgozás előkészítése					
I/a Élménybeszámoló					
A	A tanulók körben ülve beszélgetnek a meghívott vendéggel az előzetes feladathoz adott szempontok alapján. 15 perc	Szóbeli kommunikáció Empátia	Frontális munka – beszélgetőkör		
B	Az elkészült fogalmazásokból meghallgatnak néhányat. Ezek alapján beszélgetnek a témáról. 15 perc	Szóbeli kommunikáció Empátia	Frontális munka – beszélgetőkör		
I/b Keress valakit, aki...					
A	A tanulók a munkafüzet feladatával dolgoznak. A teremben sétálva keresnek egy olyan tanulót, aki egyetért a mondattal, vele aláírják a lapot. A végén megbeszélik, kiről milyen új információt tudtak meg. 5 perc	Együttműködés Szabálykövetés	Kooperatív tanulás – Keress valakit, aki...	D1 (Keress valakit, aki...)	
B	A gyerekek együtt állnak a teremben. A pedagógus mond egy állítást: A tanulók a mondatok meghallgatása után minél gyorsabban eldöntik, hogy igaz-e rájuk az állítás, ha igaz, akkor az állítás szerint cselekszenek. Lehetséges változat, hogy a pedagógus a terem 4 sarkát valamilyen állítással kijelöli, és a gyerekeknek e szerint kell csoportosulniuk a sarkokba. 5 perc	Szabálykövetés Önismeret	Frontális osztálymunka – játék		P1 (Állj a megfelelő oldalra!)

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
			Diák	Pedagógus
II. Új tartalom feldolgozása				
II/a Csoportalakítás				
A	A tanulók szókérdőívét húzzák, amin egy otthoni elfoglaltsághoz kapcsolódó szó található. Egy csoportot alkot az a négy tanuló, akinél egy bizonyos otthoni elfoglaltsághoz kapcsolható szó található, például mosogatás: tányér, mosogatóvíz, mosogatószer, szivacs. A tanulók megkeresik a társaikat. Csoportmegbeszélés: Kinél milyen szó volt? Milyen más szavak kapcsolódnak ehhez a tevékenységhez? Szoktak-e ebben a dologban segíteni otthon? 10 perc	Kommunikáció Szabálykövetés Beszélgetés	Frontális munka – játék Kooperatív tanulás – szóforgó	szókérdőívek P2 (Csoportalakítás)
B	A tanulók húzzák egy képrészletet, ezzel megkeresik azokat a társaikat, akikkel egy egész képet tudnak kirakni. Egy csoportot alkot az a négy tanuló, akinél egyazon otthoni elfoglaltsággal kapcsolatos kép részei találhatóak. A csoportok megbeszélnek, milyen szavak jutnak eszükbe az adott képről, szoktak-e ebben a tevékenységben segíteni otthon. Leírják, hogy mi lehetne a képen látható felnőtteknek segíteni. 10 perc	Rész-egész felismerése Szabálykövetés Szóbeli kommunikáció	Frontális munka – játék Kooperatív tanulás – szóforgó	szétvágtatott képrészek P3 (Képmozaik)

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek		
			Diák	Pedagógus	
II/b Kinek a feladata lehet?					
A	A gyerekek összegyűjtik, majd leírják a szócsíkokra, hogy milyen feladatok végezhetőek el egy háztartásban. Megbeszélik, hogy mi a különbség az egyszeri segítség és munkamegosztás, kötelezettség között. Minden csoport szóvivője elmondja, hogy a csoportjuk milyen megállapodásra jutott. 15 perc	Vita Szóbeli kommunikáció Lényegkiemelés Szabálykövetés	Kooperatív tanulás – ötletroham Kooperatív tanulás – csoportszóforgó	szócsíkok, íróeszköz	
II/c Kik segíthetnek egymásnak?					
A	A csoportok különböző otthoni feladatokkal kapcsolatos szavakat gyűjtenek, és az egyik társuk munkafüzetében dolgoznak. A halmazokra ráírják a családtagok neveit. Közösen eldöntik, hogy az adott tevékenység kinek a dolga lenne/lehetne otthon. Amit többen is el tudnának végezni, azt a közös részbe teszik. Minden csoport szóvivője elmondja, hogy a csoportjuk milyen megállapodásra jutott. 15 perc	Figyelem Gondolkodás Kommunikáció Lényegkiemelés Szókinccs Szabálykövetés Vita Beszélgetés	Kooperatív tanulás – ötletroham Kooperatív tanulás – csoportszóforgó	D2 (Kik segíthetnek egymásnak?) szókérték	P4 (Kik segíthetnek egymásnak?)
II/d Ki vagyok én?					
A	A csoportok húznak egy otthoni tevékenységgel kapcsolatos szituációt. Ezt rövid felkészülés után némajátékkal bemutatják a többieknek. A többi csoport feladata az, hogy figyeljék meg, majd írják le, hogy mi történhetett. 20 perc	A változásra, a változtatásra való igény felkeltése Testbeszéd Önismeret	Csoportmunka – pantomim	szituációs kártyák	P5 (Mi a feladatom?)

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	Oldjuk meg együtt! A csoportok húznak egy otthoni tevékenységgel kapcsolatos szituációt. A csoport tagjai megbeszélik, hogyan lehetne megoldani, majd eljátsszák a társaiknak. 20 perc	A változásra, a változtatásra való igény felkeltése Önismeret	Csoportmunka – drámajáték	szituációs kártyák	P5 (Mi a feladatom?)
C	A feladat megegyezik a „B” leírással, csak itt a csoportok még egy kártyát húznak, amin az szerepel, hogy kinek a szemszögéből figyeljük, oldják meg az esetet. 20 perc	A változásra, a változtatásra való igény felkeltése Önismeret	Csoportmunka – drámajáték	szituációs kártyák, szókártyák	P6 (Mi a feladatom?)

III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés

III/a Hogyan segíthetnék többet otthon?

A	Körben ülve beszélgetnek az órán szerzett tapasztalatokról, és arról, milyen volt a csoportjukban dolgozni? A tanulók befejezik a megkezdett mondatot. Otthon segíteni tudnék még... 10 perc	Önismeret	Frontális munka – beszélgetőkör		
B	Körben ülve beszélgetnek az órán szerzett tapasztalatokról. Megállapodási szerződést írnak alá: Milyen kötelezettséget vállalok a jövőben? 10 perc			D3 (Szerződés)	P6 (Hogyan segíthetnék többet otthon?)

MELLÉKLETEK

P1 ÁLLJ A MEGFELELŐ OLDALRA!

A gyerekek együtt állnak a teremben. A pedagógus mond egy állítást: A tanulóknak a mondatok meghallgatása után minél gyorsabban el kell dönteniük, hogy igaz-e rájuk az állítás, ha igaz, akkor az állítás szerint cselekszenek.

Ennél a játéknál a pedagógus könnyen képet kaphat arról, hogy osztályának tanulói mennyit és mit segítenek otthon.

A lehetséges állítások közül néhány:

Álljanak egy csoportba azok, akik szeretnek mosogatni!

Álljanak egy csoportba azok, akik szívesen teregetnek!

Álljanak egy csoportba azok, akiknek állandó feladatai vannak otthon!

Álljanak egy csoportba azok, akiknek pontos feladata van otthon!

Álljanak egy csoportba azok, akiket megszidnak, ha nem segítenek!

Álljanak egy csoportba azok, akik...

Lehetséges változat, hogy a pedagógus a terem 4 sarkát valamilyen állítással kijelöli, és a gyerekeknek e szerint kell csoportosulniuk a sarkokba.

P2 CSOPORTALAKÍTÁS

Egy csoportot alkot az a négy tanuló, akinél egy bizonyos otthoni elfoglaltsághoz kapcsolható szó található.

A szókártyák:

Mosogatás: piszkos tányér, szivacs, mosogatóvíz, mosószer

Takarítás: porszívó, seprű, lapát, portörölő

Mosás: mosógép, szennyes ruha, lavór, mosópor

Bevásárlás: szatyor, bevásárlólista, pénz, bolt

Rendrakás: játékok a szobában, szétdobált ruhák, rendetlen tanszerek, beágyazatlan ágy

Főzés: tűzhely, fakanál, fűszer, hús

Szerelés: csavarhúzó, fogó, satu, szög, csavar

P3 KÉPMOZAIK

Annyi képet vágjunk 4 részre, ahány csoportot szeretnénk alakítani. Egy csoportot alkot az a négy tanuló, akinél egyazon otthoni elfoglaltsággal kapcsolatos kép részei találhatóak. Például: Anya mosogat a képen. (A képek a mellékletben találhatóak).

Ha marad idő, egészítsék ki a képet úgy, hogy a gyerek is segít a szülőnek az adott tevékenységben, vagy írják le, miben lehet neki segíteni

- Anya rendet rak.
- Apa szerel.
- Anya porszívózik.
- Apa és anya bevásárol.
- Apa füvet nyír.
- Apa főz.
- Nagymama mos.
- Anya süt.

P4 KIK SEGÍTHETNEK EGYMÁSNAK?

A csoportok borítékban különböző otthoni feladatokkal kapcsolatos szóképeket kapnak.

A feladatuk az, hogy próbálják közösen eldönteni, hogy az adott tevékenység kinek a dolga lenne/lehetne otthon. A csoportok első lépésként adjanak nevet a halmazoknak (gyerek, apa, anya).

P5 MI A FELADATOM?

A szituációk leírását nyomtassuk ki!

A variáció:

Az anya főz, gyermeke a szobában játszik. Kéri, hogy jöjjön neki segíteni a krumplipucolásban. A gyerek csak nagyon nehezen mozdul meg.

Anya lemegy a közértbe kislányával. Nehéz szatyorról indulnak haza, de csak az anya cipel. Megkéri gyermekét, hogy segítsen.

Apu villanykörtét cserél a csillárban. Feláll egy székre, és kéri gyermekét, hogy adja neki föl a körtét.

A család befejezte a vacsorát. Aznap a gyerekek a soros mosogatók, de nem csinálják, összevesznek. Mindegyik azt szeretné, hogy a másik mosogasson.

A nagymama és a gyerek otthon vannak. A nagyi már idős, és nehezen mozog. Megkéri az unokáját, hogy hozzon neki egy pohár vizet.

A gyerekeknek van két hörcsöge. Ki kellene őket takarítani, de a testvérek nehezen vehetők rá a feladatra.

B variáció: Oldjuk meg együtt! Az előző kártyákat használjuk.

C variáció: A feladat megegyezik az előzővel, csak itt a csoportok külön szempontot húznak, hogy kinek a szemszögéből figyeljék az esetet. Így is próbálják megoldani a feladatot. Például: Mit tennének az anya, apa, gyerek, testvér helyében?

P6 HOGYAN SEGÍTHETNÉK TÖBBET OTTHON?

Segítsünk reálisan felmérni a lehetőségeket. Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy valóban csak annyi feladatot vállaljanak, amennyit megvalósíthatónak tartanak.

Fontos, hogy egy idő múlva vegyük elő a vállalásokat, és kérdezzük meg, kinek mit sikerült megvalósítani a leírtakból.

Ezennel ünnepélyesen megfogadom, hogy a mai naptól a leírtak az én otthoni feladataim lesznek:

Dátum:

aláírás

Mosogatás

Takarítás

Mosás

Bevásárlás

Rendrakás

Főzés

Szerelés

piszkos tányér

szivacs

mosogatóvíz

mosószer

porszívó

seprű

lapát

portörlő

mosógép

szennyes ruha

lavór

mosópor

szatyor

bevásárló lista

pénz

bolt

játékok a szobában

szétdobált ruhák

rendetlen tanszerek

beágyazatlan ágy

tűzhely

fakanál

fűszer

hús

csavarhúzó

fogó

satu

szög

csavar

Az anya főz, gyermeke a szobában játszik.
Kéri, hogy jöjjön neki segíteni a krumplipucolásban.
A gyerek csak nagyon nehezen mozdul meg.

Anya lemegy a közértbe a kisfiával.
Nehéz szatyorral indulnak haza, de csak az anya cipel.
Meggéri gyermekét, hogy segítsen.

Apu villanykörtét cserél a csillárban.
Feláll egy székre, és kéri gyermekét,
hogy adja neki föl a körtét.

A család befejezte a vacsorát. Aznap a gyerekek a soros
mosogatók, de nem csinálják, összevesznek.
Mindegyik azt szeretné, hogy a másik mosogasson.

A nagymama és a gyerekek otthon vannak.
A nagyfi már idős és nehezen mozog.
Meggéri az unokáját, hogy hozzon neki egy pohár vizet.

A gyerekeknek van két hörcsöge.
Ki kellene őket takarítani, de a testvérek
nehezen vehetők rá a feladatra.

apa

apa

anya

anya

gyerek

gyerek

nagyszülő

nagyszülő

testvér

testvér

mosogatás

törölgetés

terítés

szemétlevitel

rendrakás

vasalás

szereelés

teregetés

takarítás

főzés

nevelés

bevásárlás

állatgondozás

tanulás

kerti munka

kisgyerek felügyelete

munkába járás

iskolába járás

